



Notitie

Doorontwikkeling data-infrastructuur

☐ ter informatie

☒ ter besluitvorming

☐ ter bespreking

aan	Algemene Vergadering NOC*NSF
van	Guido Davio
c.c.	Giliam Boogerd, Sophie Kustermans
betreft	Doorontwikkeling data-infrastructuur
datum	8 april 2025

1. Samenvatting

Betrouwbare basisgegevens en relevante inzichten zorgen voor een duidelijk en betrouwbaar beeld van de sportwereld. Dit versterkt zowel sportbonden als NOC*NSF in de uitvoeringen van hun strategische doelen en in hun rol als gesprekspartner voor overheden en andere samenwerkingspartners, zowel lokaal als landelijk.

Om bovenstaande te realiseren vragen we de AV in te stemmen met een uitbreiding van de aan te leveren KISS-gegevens per 1 januari 2028. Het aanleveren van deze uitgebreide gegevens gaat (bij voorkeur) maandelijks via een API en gebeurt op basis van eenduidig vastgestelde definities. In een nieuw reglement wordt uitgewerkt hoe de KISS-gegevens opgeslagen, verwerkt en gebruikt mogen worden. Het afsprakenkader in de bijlage van deze notitie vormt hiervoor de basis.

Ter voorbereiding op de uitbreiding van de aan te leveren KISS-gegevens per 2028, zal in eerste instantie een aparte gegevensstroom (parallel aan de KISS-aanlevering) worden opgezet. Bonden dienen per 1 januari 2027 via de nieuwe gegevensstroom de benodigde gegevens aan te leveren aan NOC*NSF. Vanaf 2028 zal deze nieuwe gegevensstroom de huidige KISS-aanlevering vervangen.

N.B. Deze uitbreiding leidt niet tot aanpassingen in de verdeling van middelen.

Bezoekadres

Papendallaan 60, Arnhem

Postadres

Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon

+31 (0)26 483 44 00

Email

info@nocnsf.nl

Web

nocnsf.nl

Partners: Nederlandse Loterij O Odido O AD O MissieH2 O Rabobank



2. Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Inhoud	2
3. Aanleiding	2
4. Beoogd resultaat	2
5. Te nemen besluit	5
6. Bijlage I: Definities aan te leveren gegevens	6
7. Bijlage II: Afsprakenkader aan te leveren gegevens	8
8. Bijlage III: Beschikbare ondersteuning en begeleiding	9
9. Bijlage IV: Toelichting relevante inzichten	11

3. Aanleiding

Er is behoefte aan meer inzicht in de in- en uitstroomcijfers van leden, de ontwikkeling van sportclubs (in bijvoorbeeld ledenaantallen en vitaliteit) en toekomstige groeikansen. Tegelijkertijd neemt de vraag naar een sterke strategische positionering toe, zowel op lokaal als nationaal niveau. Eenduidige en betrouwbare gegevens zijn daarbij onmisbaar.

Veel bonden kampen echter met een ontoereikende data-infrastructuur en een gebrek aan capaciteit, waardoor de kwaliteit van beschikbare gegevens tekortschiet. Verschillende definities en werkwijzen bemoeilijken bovendien het delen van gegevens binnen bonden en met partners zoals NOC*NSF. Dit vormt een obstakel voor samenwerking en gezamenlijke vooruitgang.

4. Beoogd resultaat

Om deze reden worden er stappen gezet ten aanzien van de data-infrastructuur binnen de verenigingen NOC*NSF. De doorontwikkeling van de data-infrastructuur dient de volgende twee doelen:

1. **Betrouwbare basisgegevens;** Het verhogen van de betrouwbaarheid van basisgegevens tot een minimaal betrouwbaarheidsniveau. Dit realiseren we door aangeleverde gegevens uitgebreider te toetsen aan vooraf bepaalde kwaliteitseisen en bonden vervolgens te helpen de kwaliteit van de gegevens te verhogen indien niet voldaan wordt aan de gestelde eisen.
2. **Relevante inzichten;** Het omzetten van deze gegevens in (meer) relevante en meer betrouwbare inzichten die strategisch beleid ondersteunen en belangrijke beslissingen mogelijk maken. Denk hierbij aan inzicht in de in- en uitstroomcijfers en toekomstprognoses qua ledenontwikkeling.

De doorontwikkeling gaat daarnaast sportbonden verder ontzorgen middels het automatiseren van de uitwisseling van gegevens (zie volgende paragraaf). Deze nieuwe manier van de aanlevering zal de huidige KISS-aanlevering vervangen. Positief, want voor veel bonden is het aanleveren van de KISS-gegevens op dit moment een drempel.



N.B. Om de vervanging van de huidige KISS-aanlevering te realiseren per 1 januari 2028, dienen alle bonden uiterlijk 31 december 2026 de benodigde gegevens op de nieuwe manier aan te leveren (tijdelijk parallel aan de huidige KISS-aanlevering).

4.1. Betrouwbare basisgegevens & relevante inzichten

Het verhogen van de betrouwbaarheid van de basisgegevens en het uitbreiden van relevante inzichten doordat er meer (basis)gegevens aangeleverd worden¹, leidt tot een duidelijk en betrouwbaar beeld van de sportwereld. Middels dashboards en verrijkte gegevenssets worden deze inzichten toegankelijk gemaakt voor alle sportbonden. Als sportbond zie je hierbij alleen generieke benchmark data van (een selectie van minimaal vijf) andere sportbonden.



Figuur 1: Voorbeeld van het sportmarktpotentieel en toekomstprognose dashboard.

Deze inzichten versterken zowel sportbonden als NOC*NSF in de uitvoeringen van hun strategische doelen en in hun rol als gesprekspartner voor overheden en andere samenwerkingspartners, zowel op lokaal als nationaal niveau. In bijlage IV is een toelichting op de relevante inzichten opgenomen.

Om dit te realiseren wordt een nieuwe gegevenssystematiek gecreëerd waarbinnen gegevens (bij voorkeur) maandelijks aangeleverd worden via een API en vervolgens getoetst worden op de technische kwaliteit ervan. De gecontroleerde gegevens zijn vervolgens de basis voor de hier bovengenoemde dashboards.

¹ Een overzicht van alle aan te leveren gegevens is te vinden in bijlage I.



Beoogde gegevenssystematiek vereniging NOC*NSF



Stappen

1. Gegevens worden getoetst op technische kwaliteit
2. Periodieke gegevensuitwisseling *(eigenaarschap ligt bij de bond)*
3. Gegevens wordt verrijkt met aanvullende gegevens
4. Verrijkte gegevens, inzichten en dashboards zijn beschikbaar voor bonden.
5. Generieke kennisdeling in belang van de sector.

Figuur 2: Beoogde gegevenssystematiek.

Op weg hiernaartoe biedt NOC*NSF sportbonden diverse ondersteuningsmogelijkheden waar kosteloos gebruik van kan worden gemaakt. Een overzicht hiervan is terug te vinden in bijlage III. De ontwikkeling, uitrol en licenties van dashboards, inclusief benodigde koppelingen worden eveneens door NOC*NSF verzorgd. Door deze gezamenlijke inspanning ontstaat een robuuste en veilige data-infrastructuur die de sportsector vooruithelpt.

Tot slot ligt aan de uitbreiding van de aan te leveren gegevens een afsprakenkader ten grondslag. Het afsprakenkader, dat samen met sportbonden is opgesteld, zorgt voor duidelijke kaders over de opslag, de verwerking, het gebruik, de kosten, ieders rol en de borging van AVG- en veiligheidsrichtlijnen. Het afsprakenkader is te vinden in bijlage II.

4.2. Vervanging huidige KISS aanlevering

Zoals hierboven al aangegeven, gaat de uitgebreidere én (zo veel mogelijk) geautomatiseerde gegevens-aanlevering per 1 januari 2028 de huidige KISS-aanlevering vervangen.

Om dit te kunnen realiseren, is de tussenliggende tijd hard nodig:

- 2025: In 2025 worden de laatste voorbereidingen getroffen en de eerste sportbonden (deelnemers uit de Proof of Concept fase) aangesloten op de automatische (API) koppeling.
- 2026: gedurende dit jaar worden alle sportbonden met een ledenadministratiesysteem in verschillende fases aangesloten op de automatische (API) koppeling en meegenomen in het hele ondersteuningstraject. *Alle bonden moeten vanaf dit moment de vereiste gegevens op de nieuwe manier gaan aanleveren.*
- 2027: Per 1 januari 2027 zijn alle bonden aangesloten met een ledenadministratiesysteem op de automatische (API) koppeling en wordt bekeken op welke vlakken er nog (extra) ondersteuning benodigd is. *Dit is het laatste jaar waarin de KISS aanlevering op de oude manier plaatsvindt.*



Bovenstaande betekent dat in de overgangperiode tussen de mei AV 2025 en de laatste KISS aanlevering in 2027, de huidige KISS aanlevering en de nieuwe manier van aanleveren (volgens de beoogde gegevenssystematiek) tijdelijk parallel aan elkaar lopen.

Voor deze extra gegevensuitwisseling wordt per sportbond een aparte overeenkomst afgesloten, welke geldig is gedurende de overgangsfase naar het vernieuwde KISS-reglement. Deze overeenkomst zal een uitwerking zijn van het afsprakenkader in bijlage II.

4.3. Financiering

Tot en met 2026 draagt NOC*NSF de kosten die verbonden zijn aan het kunnen voldoen aan de nieuwe afspraken. Het gaat hierbij om de volgende kosten:

- Kosten behorende bij het realiseren van de automatische koppeling.
- Kosten voor de kwaliteitstoets.
- Kosten voor eventuele ondersteuning en trainingen.
- Kosten voor het beheer van de koppelingen, de gegevensopslag en de gegevensanalyse.

Aangezien alle bonden eind 2026 de gegevens op de nieuwe manier aanleveren, wordt 2027 gezien als overgangsjaar waarin alle trainingen en ondersteuning nog beschikbaar zijn en er beperkt budget is om eventuele laatste bonden nog te voorzien van een automatische koppeling.

Vanaf 2028 draagt NOC*NSF alleen nog de kosten voor het beheer van de koppelingen, de gegevensopslag en de gegevensanalyse. Kosten voor eventuele ondersteuning en trainingen komen dan voor rekening van de sportbond.

N.B. Als sportbond dien je zelf te zorgen voor het hebben van de aan te leveren gegevens. Heb je als sportbond nog niet alle aan te leveren gegevens inzichtelijk en/of besluit je als sportbond hiervoor gebruik te gaan maken van een (ander) ledenadministratiesysteem dan zijn deze kosten voor de bond zelf.

5. Te nemen besluit

Om bovenstaande te realiseren vragen we de vergadering akkoord op de visie 'Doorontwikkeling data-infrastructuur' (inclusief het bijbehorende afsprakenkader) en medewerking in de realisatie van deze visie gedurende de overgangperiode tot 31 december 2027 (inclusief het aanleveren van de vereiste gegevens via de nieuwe aanlevermethode, uiterlijk 31 december 2026).

Gedurende de overgangperiode sluiten we individuele overeenkomsten met bonden. Deze overeenkomsten worden opgesteld in lijn met de gestelde afspraken uit het afsprakenkader in bijlage II.

Ten behoeve van de vervanging van de huidige KISS-aanlevering voor de nieuwe manier van aanleveren (zoals hierboven uiteengezet), zal in 2027 het KISS reglement en het richtlijnen handboek aangepast worden en aan de Algemene Vergadering worden voorgelegd.



6. Bijlage I: Definities aan te leveren gegevens

De op te leveren gegevens zijn onderverdeeld in de categorieën lidmaatschapsgegevens, sportaanbiedersgegevens en sportlocatiegegevens. Per categorie staat aangegeven welke gegevens onderdeel zijn van de uitvraag, inclusief de definitie die gehanteerd wordt. De oranjegekleurde gegevens maken al onderdeel uit van de huidige aan te leveren KISS-gegevens.

Om te voorkomen dat de aan te leveren gegevens verschillend worden geïnterpreteerd, wordt er gewerkt met gemeenschappelijke definities. Deze definities zorgen voor eenduidige interpretatie en vergelijkbaarheid van gegevens tussen bronnen, en maken ook expliciet wat niet vergelijkbaar is.

N.B. Bonden houden de mogelijkheid om binnen de bondscontext eigen definities aan te houden.

De definities van de op te leveren KISS-gegevens kunnen enkel aangepast of aangevuld worden nadat de vastgestelde procedure zoals omschreven in het afsprakenkader (bijlage II) is gevolgd. Besluitvorming ligt hierin bij de Algemene Vergadering. Eerstvolgende moment is naar verwachting de najaarsvergadering van 2026, waarin het toevoegen van sporttaken soort lidmaatschap (actief/niet-actief) wordt voorgelegd.

6.1. Lidmaatschapsgegevens

Lidmaatschapsgegevens van natuurlijke personen (lid) die direct bij een bond zijn aangesloten of lidmaatschapsgegevens van natuurlijke personen die bij een organisatie (sportaanbieder) zijn aangesloten die zelf lid is van de bond, waarbij geldt dat de lidmaatschappen op het moment van opvragen actief zijn of als ze niet meer actief zijn, een afmeldtijdstip hebben dat tussen nu en vijf jaar terug ligt. Deze gegevens bestaan uit de volgende onderdelen, waarbij de oranje gegevens al onderdeel uitmaken van de huidige gegevensuitwisseling:

1. Het ID van het lid dat het lidmaatschap afneemt (lidnummer; meestal door een bond uitgegeven)
2. Het ID van de organisatie waarvoor het lidmaatschap geldt/gold, uitgegeven door de bond
3. De postcode van het woonadres van het lid dat het lidmaatschap afneemt (6 posities)
4. Het land waarbij de postcode-indeling van de postcode van het woonadres geldt
5. De geboortedatum van het lid dat het lidmaatschap afneemt
6. Het geslacht van het lid dat het lidmaatschap afneemt
7. De aanmelddatum van het lidmaatschap
8. De afmelddatum van het lidmaatschap indien aanwezig
9. Het meest actuele contributiebedrag dat door de bond voor het lidmaatschap in rekening wordt gebracht.

N.B. Een lid kan –indien dat is toegestaan– tegelijkertijd meerdere lidmaatschappen bij verschillende sportaanbieders onderhouden.

Deze aanvulling op de huidige aanlevering van lidmaatschapsgegevens is nodig om inzicht te kunnen geven in de instroom, doorstroom en uitstroom en om een splitsing kunnen maken op leden binnen Nederland en daarbuiten (zie ook bijlage IV).



6.2. Sportaanbiedersgegevens

Sportaanbiedersgegevens omvatten de gegevens van organisaties die via een organisatielidmaatschap (*verenigingslidmaatschap*) zijn aangesloten bij een bond en waarvoor geldt dat deze organisatie leden (natuurlijke personen) kent en waarvoor geldt dat er een afmeldtjdstip is dat tussen nu en 5 jaar terug ligt of nog steeds aangesloten is. Deze gegevens bestaan uit:

1. De naam van de organisatie
2. De code van de organisatie, uitgegeven door de bond
3. De aanmelddatum van de organisatie bij de bond
4. De afmelddatum van de organisatie bij de bond indien bekend
5. De postcode van de primaire sportlocatie van de organisatie
6. Het huisnummer van de primaire sportlocatie van de organisatie
7. Het KVK-nummer van de organisatie indien aanwezig

N.B. Aangesloten organisaties zonder leden worden niet opgevraagd.

Het aanleveren van deze gegevens over sportaanbieders is onder andere nodig om inzicht te kunnen geven in de instroom, doorstroom en uitstroom per sportclub en voor het aan elkaar kunnen koppelen van verschillende inzichten over een bepaalde vereniging (zie ook bijlage IV).

6.3. Sportlocatiegegevens

De primaire locatie waar sportactiviteiten plaatsvinden die indirect gelokaliseerd kan worden met een (bezoek)adres, ten behoeve van een organisatie met leden die een afmelddatum had tot 5 jaar terug. Deze gegevens bestaan uit:

1. De naam van de sportlocatie
2. De postcode van de sportlocatie
3. De straatnaam van de sportlocatie
4. Het huisnummer van de sportlocatie
5. De plaatsnaam van de sportlocatie
6. Longitude van de sportlocatie (optioneel; verplicht indien niet te lokaliseren met straatadres)
7. Latitude van de sportlocatie (optioneel; verplicht indien niet te lokaliseren met straatadres).

Het aanleveren van deze gegevens over sportlocaties is onder andere wenselijk om inzicht te kunnen geven op welke plekken er een bepaalde sport beoefent kan worden en waar mogelijk nog potentieel zit, zie ook bijlage IV.



7. Bijlage II: Afsprakenkader aan te leveren gegevens

Het afsprakenkader vormt de basis voor de modelovereenkomst die met iedere gekoppelde bond wordt opgesteld en geldig is gedurende de overgangsperiode. Daarna zal het afsprakenkader omgezet worden in een reglement dat ten grondslag ligt aan de nieuwe KISS-aanlevering.

In het afsprakenkader staat vastgelegd welke afspraken er zijn gemaakt en wat wel en niet de taken en verantwoordelijkheden zijn van zowel de sportbonden als van NOC*NSF. De volgende onderwerpen zijn o.a. onderdeel van het afsprakenkader:

- Opslag van gegevens,
- Verwerking van gegevens,
- Gebruik van de inzichten voortkomend uit de gegevens,
- Procedure voor het aanpassen en/of aanvullen de vereiste KISS-gegevens,
- Toezicht op de naleving van de gemaakte afspraken.



8. Bijlage III: Beschikbare ondersteuning en begeleiding

Op de volgende onderdelen zijn er verschillende vormen van ondersteuning beschikbaar:

1. Verbeteren van de kwaliteit van de gegevens
2. Aanleveren van de gegevens
3. Werken met inzichten

8.1. Ondersteuning kwaliteit van de gegevens

Ter ondersteuning bij het verhogen van de kwaliteit van de gegevens zijn de volgende diensten beschikbaar:

1. **Profiling tool technische kwaliteit;** Deze tool geeft middels een kwaliteitsadviesrapport inzicht in de kwaliteit van de gegevens, door inzichtelijk te maken waar en in welke mate er hiaten in de gegevens zitten. Op basis van deze inzichten kan de kwaliteit van de gegevens verbeterd worden. De tool is kosteloos beschikbaar en vraagt alleen een tijdsinvestering bij het uitvoeren van de tool.
2. **Datastewards;** De resultaten uit de profiling tool kunnen door de gegevens verantwoordelijke van de bond zelf worden geanalyseerd en opgelost. Indien hulp nodig is, kan een datasteward van NOC*NSF worden gevraagd om te helpen.
3. **Kennisbank;** Kennis over het oplossen van kwaliteit issues wordt vastgelegd in een kennisbank op een centrale en toegankelijke plek.
4. **Training verhogen technische datakwaliteit;** ter ondersteuning bij het verhogen van de technische datakwaliteit binnen de sportbond. Deze training is kosteloos en wordt in groepsverband gegeven. Deelname is optioneel, tenzij uit het kwaliteitsadviesrapport blijkt dat de kwaliteit van de aangeleverde gegevens onder de maat is.
5. **Training data governance;** ter ondersteuning bij een juiste en passende inrichting van de data-governance. Deze training is kosteloos en wordt in groepsverband gegeven. Deelname is optioneel, tenzij uit de haalbaarheidstoets blijkt dat de kwaliteit van de aangeleverde gegevens onder de maat is.

8.2. Ondersteuning aanleveren gegevens

Voor het aanleveren van de gegevens zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar:

1. **Ondersteuning bij het maken van een bondspecifiek model;** Samen met de bond wordt voor elke bond een bondsspecifiek model gemaakt. Dit model maakt het mogelijk om de bondsgegevens te 'vertalen' naar de ketengegevens.
2. **Realisatie van automatische aanlevering;** NOC*NSF ondersteunt middels het faciliteren van een API koppeling die automatische aanlevering mogelijk maakt. Met veelgebruikte leveranciers van ledenadministratiesystemen is deze koppeling al voorbereid. Indien er gebruik wordt gemaakt van een eigen systeem dan is koppeling ook mogelijk. De bijbehorende kosten voor implementatie en beheer zijn voor rekening van NOC*NSF. Het realiseren van de koppeling vraagt wel een tijdsinvestering vanuit de bond.



3. **Handmatige aanlevering via de NOC*NSF Portal;** Op het moment dat de bond niet kiest voor een automatische koppeling faciliteert NOC*NSF het handmatig aanleveren via een module in de NOC*NSF Portal.
4. **Support en kennisbank;** Er komt een kennisbank beschikbaar met een breed scala aan informatie over de gegevens en het aanleverproces.

8.3. Ondersteuning werken met inzichten

Om bonden te ondersteunen bij het daadwerkelijk gebruiken van de dashboards en of de verrijkte gegevens is de volgende ondersteuning beschikbaar:

- Voorbeeld implementatieplan.
- Trainingen om inzichten te gebruiken binnen de bond (bijvoorbeeld als basis voor de strategie of beleid) en richting verenigingen/sportaanbieders (bijvoorbeeld om hen te ondersteunen).

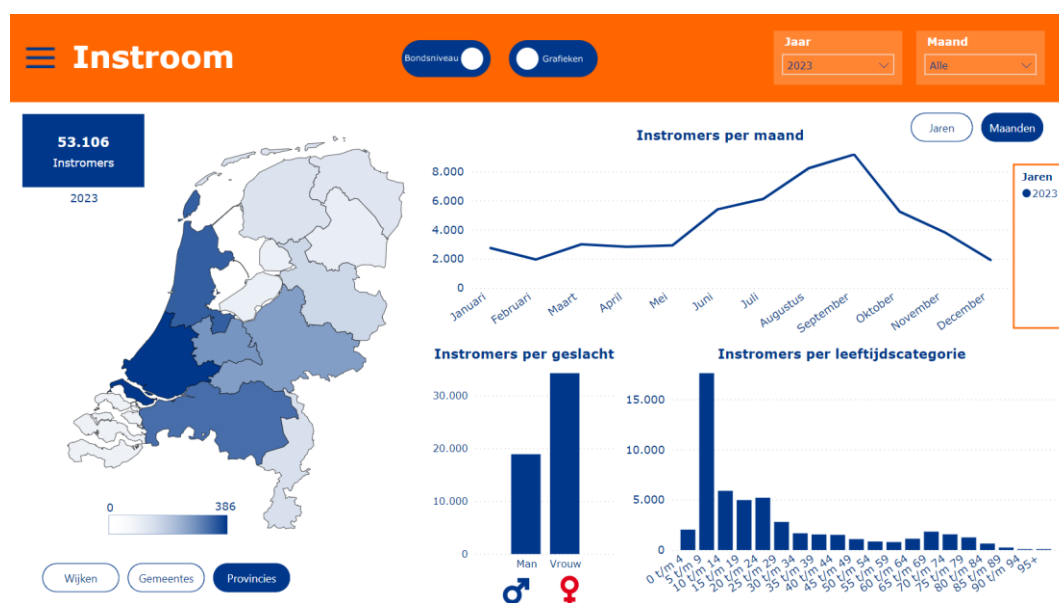
Beiden zijn kosteloos beschikbaar en vragen enkel een tijdsinvestering. Om toegang te krijgen tot het Sportmarktpotentieel & toekomstprognose dashboard is bovenstaande training vereist. Dit vanwege de benodigde kennis en de juiste interpretatie van de getoonde informatie.

9. Bijlage IV: Toelichting relevante inzichten

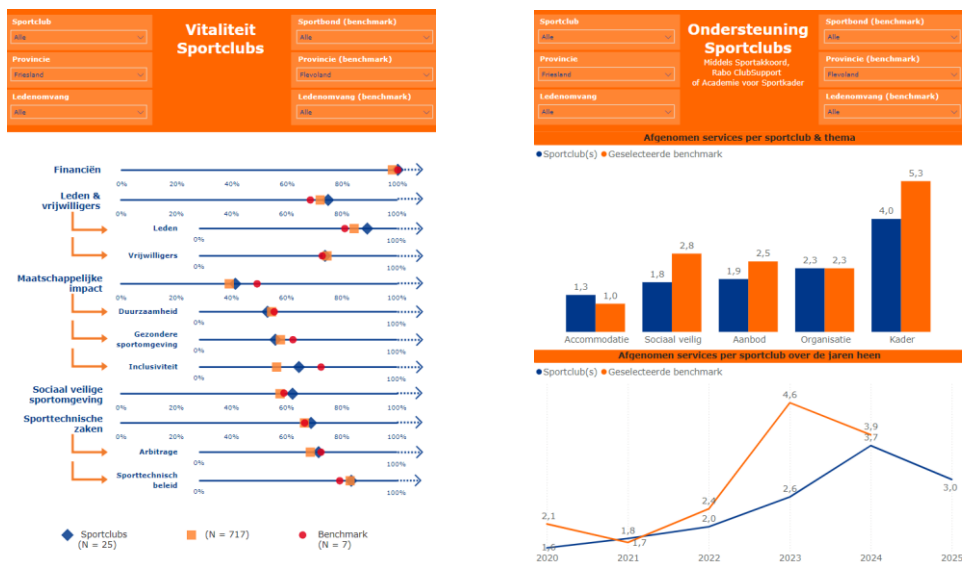
De volgende drie dashboards komen in de NOC*NSF Portal beschikbaar voor alle sportbonden:

1. **In-, uitstroom en netto groei dashboard;** Inzicht in welke leden blijven of vertrekken en wat de netto groei is op verenigingsniveau en bondsniveau.
2. **Sportclub dashboard;** Inzicht in de vitaliteit van de (aangesloten) sportclubs en afname van de (eigen) sportclubs van services.
3. **Sportmarktpotentieel en toekomstprognose dashboard;** Informatie over de veranderende sportmarkt o.b.v. veranderende demografie (toekomstprognose), wat helpt om strategische beslissingen te nemen richting de toekomst. Voor een aantal bonden wordt naast toekomstprognose ook het sportmarktpotentieel inzichtelijk gemaakt.

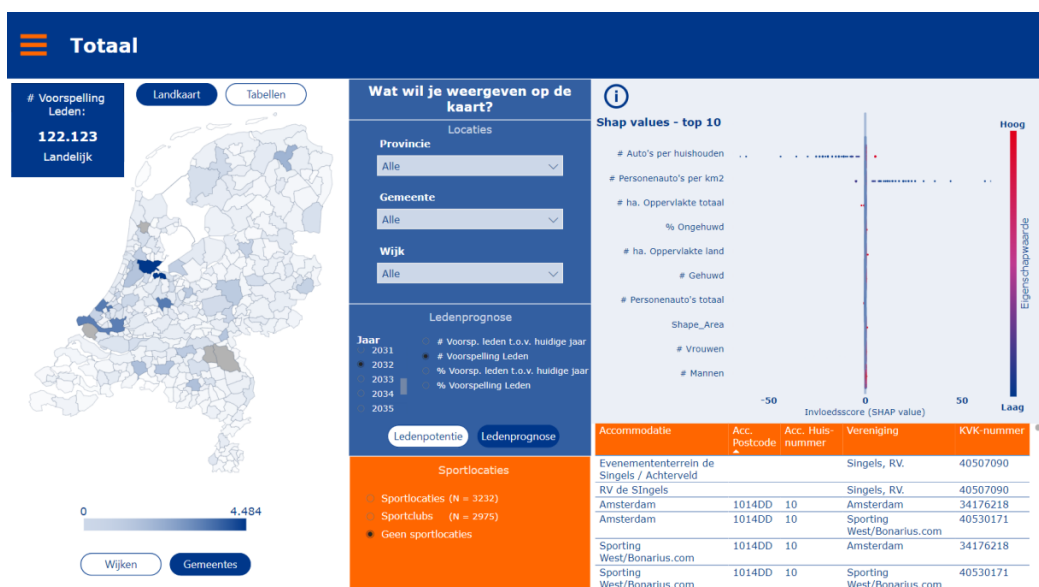
Van elk dashboard is hieronder een voorbeeld opgenomen.



Figuur 3: Voorbeeld van het In- & uitstroom dashboard.



Figuur 4: Voorbeeld van het sportclub dashboard.



Figuur 5: Voorbeeld van het sportmarktpotentieel en toekomstprognose dashboard.